

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Pensjonsavdelingen
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

17 OKT 2007

Dato 15.10.2007

Vår referanse: 07/090094

Saksbehandler: Ragnar Hodne

Juridisk seksjon:

Telefon: 22 24 17 10

E-post: ragnar.hodne@spk.no

Deres dato: 12.7.2007

Deres referanse: 2006 04664-/KEH

HØRINGSUTTALELSE OM TILTAK MOT TRYGDEMISBRUK MV.

Vi har mottatt høringsnotat om tiltak mot trygdemisbruk mv. av 12.7.2007, med høringsfrist 15.10.2007.

Høringen gjelder forslag til nye regler i folketrygdloven (ftr.loven), på tre spesifikke områder;

- Del I - tilbakekreving etter feilutbetaling,
- Del II - tiltak mot trygdemisbruk og
- Del III - renter og erstatning i trygdesaker.

Tilbakemeldingen fra Statens Pensjonskasse, SPK, vil følge de samme tre punkter, i samme rekkefølge.

Vi har for en stor grad ikke kommentarer til de ulike forslagene, ut over det at vi gjennomgående støtter forslagene. Vi har likevel valgt å jevnføre *noen* av forslagene med tilsvarende regler inntatt i lov om Statens Pensjonskasse, ut fra det perspektiv at reglene på dette området innenfor folketrygdloven og lov om Statens Pensjonskasse langt på vei kan og med fordel bør være noenlunde tilsvarende.

DEL I - TILBAKEKREVIING ETTER FEILUTBETALING

- 1) Etablering av en nedre beløpsgrense, slik at krav som er mindre enn 50 prosent av rettsgebyret ikke kreves tilbakebetalt, jf § 22-15

Rikstrygdeverket peker på at det er lite rasjonelt og lite lønnsomt å kreve inn småbeløp. I andre regelverk er det innført slike beløpsgrenser, bl.a. i ny bidragsinnskrevingslov. Det er ønskelig i utgangspunktet at beløpsgrensen settes til kr 500. Departementer sier også at en beløpsgrense vil føre til en forenklet behandling. Det ønsker likevel at beløpsgrensen ikke

Postboks 5364 Majorstuen 0304 Oslo Besøksadresse Slemdalsveien 37 Frøen

Telefon 22 24 15 00 (sentralbord) 22 24 16 45 (vedr. lån) Telefaks 22 24 15 01

Internett: www.spk.no E-post: postmottak@spk.no

Statens Pensjonskasse Forvaltningsbedrift Foretaksnr. 982 583 462

Statens Pensjonskasse Foretaksnr. 974 760 967

knyttet til et bestemt kronebeløp, men knyttes til rettsgebyret som blir regulert hvert år. Det foreslås derfor at grensen settes til et halvt rettsgebyr, som pr 01.01.07 utgjør kr 430.

I SPK er det administrativt allerede fastsatt en slik nedre grense for når mindre feilutbetalte beløp skal tilbakekreves. Slik beløpsgrense er 1/12 G for krav mot pensjonist. SPK har dermed på samme måte som i forslaget til endring i ftr.loven knyttet seg opp til en faktor som er gjenstand for årlig regulering, mens beløpsgrensen i SPK er noe høyere enn etter forslaget.

SPK støtter forslaget.

2) Bortfall av regelen om at tilbakebetalingsbeløpet skal reduseres med skatt

Rikstrygdeverket ønsker å fjerne regelen om å ta hensyn til merskatt som følge av feilutbetalingen. Ordningen fører til ekstraarbeid og lengre saksbehandlingstid. Man må ta kontakt med likningskontoret for å få oversikt over hvor mye det er tale om i merskatt. I verste fall kan hele eller deler av kravet bli foreldet før en får satt i gang tilbakekrevingen. Dessuten er ordningen komplisert og kan ofte føre til forvirring. Disse problemene kan en unngå ved at man alltid krever tilbakebetalt bruttobeløpet som er feilutbetalt. Departementet ser det som naturlig at mottakeren selv må ta kontakt med likningskontoret for å få avklart de skattemessige konsekvensene ved feilutbetalingen. Departementet slutter seg til forslaget med å oppheve ordningen med fradrag i tilbakekreivingskravet for merskatt.

SPK-loven § 44, 9. ledd sier at "Dersom feilutbetalingen har medført høyere skatt, herunder trygdeavgift, kan tilbakekreivingsbeløpet reduseres med den merskatten som skyldes feilutbetalingen". Forslaget til endring i folketrygden vil medføre at vi får ulikt regelverk på dette punktet, noe som kan synes uhensiktsmessig. SPK vil vurdere å foreslå å endre bestemmelsen i SPK-loven hvis folketrygdloven endres på dette punktet.

SPK støtter forslaget.

3) Bortfall av bestemmelsen om tilbakekreving når en ytelse er mottatt "i strid med redelighet og god tro", i sammenheng med presisering av praksis inntatt i bestemmelse i ftr.loven § 22-15, 5. ledd

SPK har den samme bestemmelsen i sin lov § 44, 6. ledd, 1. pkt. Bestemmelsen kan synes å være gammeldags, og kan i noen tilfeller virke støtende. På den andre siden er vi i en tid hvor vi ser mange utslag av trygdemisbruk, og det kan da være behov for en bestemmelse av en karakter hvor begrepene redelighet og god tro synliggjøres. SPK har ikke tatt skritt for å oppheve denne bestemmelsen.

SPK støtter ikke forslaget.

I § 22-15 femte ledd sies det at tilbakebetalingskrav etter § 22-15 første til fjerde ledd kan reduseres dersom NAV kan bebreides. Hvis bestemmelsen om at en ytelse er mottatt i strid med redelighet og god tro beholdes, kan det hevdes at det i mindre grad enn ellers bør foretas reduksjon i tilbakebetalingskrav. Forslaget i ftr.loven § 22-15 femte ledd må i så fall presiseres.

DEL II - TILTAK MOT TRYGDEMISBRUK

5. Utveksling av informasjon med forsikringsselskap m.v., ny § 21-4 b

For å forhindre trygdemisbruk er det foreslått regler både for at andre skal kunne gi informasjon til NAV og for at NAV av eget tiltak og uten hinder av taushetsplikt skal kunne gi slik informasjon til "finansinstitusjoner, pensjonsordninger og forsikringsselskap".

For to av de nevnte virksomhetene er det den administrerende virksomhet som benevnes. SPK er av den oppfatning at begrepet "pensjonsordninger" omfatter de ordninger som pensjonsinnretninger forvalter, og anbefaler derfor at "pensjonsordninger" skiftes ut med "*pensjonsinnretninger*". For ikke å skape misforståelser med hensyn til om Statens Pensjonskasse innbefattes, kan det muligens være på sin plass at SPK nevnes i forarbeidene til dette punktet som eksempel på pensjonsinnretning.

SPK mener at dette er en meget viktig bestemmelse og støtter denne fullt ut. Vi viser i denne sammenheng til pågående arbeid mellom NAV og SPK for å få i stand en avtale mellom nevnte berørte parter om utveksling av opplysninger om trygdemisbruk.

SPK støtter forslaget.

DEL III – RENTER OG ERSTATNING I TRYGDESAKER

6. I punkt 12.3.2 om Renter uttales det i høringsnotatet:

"Ved ei endringslov i 1996 kom det inn ein ny § 44 a i lova om Statens Pensjonskasse. Etter den nye paragrafen må Pensjonskassen betale renter dersom ei pensjonsutbetaling er "forseinka" med meir enn to månader. Rentesatsen er renta etter forseinkingsrentelova.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet meiner at ei tilsvarende renteplikt i folketrygda ville føre for langt og krevje for store økonomiske uttellingar. Det er klare skilnader mellom folketrygda og Statens Pensjonskasse i spekteret av ytingar og grunnlaget for ytingane. Ei renteordning som i Pensjonskassen passar ikkje i trygdesaker generelt."

SPK støtter forslaget.

7. Til høringsnotatets punkt 12.3.3 om Renter ved tilbakekreving av feilutbetalinger

kan det opplyses at SPK-loven har en tilsvarende bestemmelse i § 44, 8. ledd, siste pkt.

Til spørsmålet om det skal kreves renter ved tilbakekreving etter ny bestemmelse i ftr.loven § 22–15 a, kan det etter vår oppfatning sies at det kan være vel så sterke grunner å kreve renter fra behandler eller annen tjenesteyter med avtale om direkte oppgjør som at det kreves renter fra stønadsmottakeren selv. En behandler/tjenesteyter er gjerne en profesjonell part som det kan stilles strengere krav til enn en stønadsmottaker. Utbetalinger etter denne bestemmelsen gjelder normalt oppgjør for rent oppdragsmessige forhold, som normalt er mer oversiktlig enn mottak av ytelser etter nærmere bestemte lovregler. Det bør likevel vurderes om det bare bør være de mer graverende tilfeller som bør belastes med renter ved

tilbakebetaling, dvs. der hvor vedkommende behandler/tjenesteyter forstod eller burde ha forstått at utbetalingen til behandleren/tjenesteyteren var urettmessig.

SPK støtter forslaget.

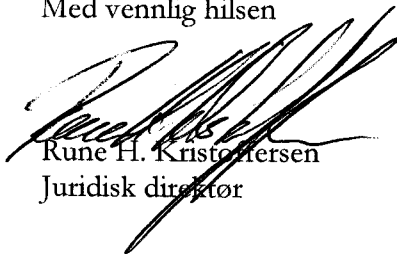
8. Høringsnotatets punkt 12.3.4 om Forholdet til erstatningsretten

I forslaget til ny ftr.lov § 22-17 b sies det i 2. pkt:

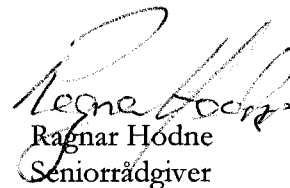
”Tilsvarende kan det ved etterbetaling av ytelser ikke gis renter eller kreves erstatning for rentetap i andre tilfelle eller i større utstrekning enn det som følger av bestemmelsene i § 22-17 b.”

I bestemmelsen i § 22-17 b vises det avslutningsvis til samme bestemmelse (§ 22-17 b). Vi stiller spørsmål om det her skal vises til annen bestemmelse, for eksempel § 22-17 a.

Med vennlig hilsen

Rune H. Kristoffersen
Juridisk direktør

Ragnar Hódne
Seniorrådgiver

Kopi: Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Arbeidsgiverpolitisk avdeling